

దేవుడిముందు దీపం వెలిగించి చిన్న బెల్లమ్ముక్కొకటి నైవేద్యమంటూ చెయ్యలా చూపించి, "బామ్మా, ప్రసాదం పెట్టవా" అంటూ దగ్గరకొచ్చిన మనవరాలి చేతిలో ఓ పిసరు విదిల్చి మిగతాది నోట్లో వేసుకుంటూ సావిట్లోకొచ్చింది కామేశ్వరమ్మ.

గోడగడియారం పదిగంటలు చూపిస్తోంది. 'అబ్బ ఇప్పటికే తెమిలింది...' తెగ పాటుపడి పోయినట్టు మొహంపెట్టి గభాలున సోపాలో కూలబడింది కామేశ్వరమ్మ. 'కాదు మరి- ఎంత చాకిరి, ఎంత చాకిరి... అలసిపోయిందంటే పోదా మరి. ఆ కోడలు అవర్త ఉందంటే హాయిగా వంటా టిఫిను చేసి పారేసి, టేబుల్ మీద సర్ది పారేసి ఆమట్టు తోమ్మిదింటికల్లా ఎంచక్కా ఆపీసుకంటూ ఎగిరిపోతుంది. ఇహ ఆ పనిమనిషి మాణిక్యమూ అంతే. చిటికెలో ఇల్లు ఊడ్చి తడిగుడ్డ పెట్టేసి, నిమిషాల మీద బట్టలుతికి ఆరేసి, అంటు తోమి బోర్లించి టింగురంగా అంటూ చక్కాపోతుంది. ఒక్కక్షణం

ప్యే, ఇదివరకే నయం... ఈ టైముకి ఎంచక్కా అత్తాకోడళ్ళ సీరియళ్ళో పగలూ ప్రతీకారాల సీరియళ్ళో వచ్చేవి అనుకుంది బటన్ నొక్కి టీవీ ఆఫ్ చేస్తూ.

ఏం చెయ్యాలి ఇంక. సందువైపు కిటికీ దగ్గర కాసేపు నిలబడింది. వీధిగుమ్మంలో ఇంకా సేపు దిక్కులు చూసింది. ప్యే, సిటీ సంస్కృతి... చుట్టుపక్కల అందరిళ్ళ తలుపులూ మూసే ఉన్నాయ్. ఒకటిరెండు తెరిచివున్నా ఎవరి మొహమూ కనబడమే లేదు. పోసీ 'వదినగారూ' అనో, 'అక్కయ్య గారూ' అనో చొరవచేసి తనే వెళ్ళొచ్చునుగానీ ఈ ఇంట్లోకి మారి పదిరోజులన్నాకాలా. ఇంకా ఎవరితోటీ అంత పరిచయాలు అవలా. పైగా కొడుకు విశ్వం డ్రిక్ట్ వార్నింగ్ 'ఎవరింటికైనా వెళ్ళావో... ఆని. ఎందుకలా అంటే- సరే, అది వేరే కథ.

ప్యే, ఖర్చు మళ్ళీ నిట్టూర్చి వీధిగుమ్మంలోంచి లోపలికొచ్చింది కామేశ్వరమ్మ.

ఆరేసిన బట్టల్లో మా మావగారి షర్టాకటి కనబడలేదు. ఒకవేళ గాలికేమున్నా ఎగిరి మీ పెరట్లో పడ్డదేమో కనుక్కుని రమ్మన్నారత్తమ్మ. ఏమీ అనుకోకుండా ఓసారి మీ పెరట్లో ఉండేమో చూడరా" ఎంతో నెమ్మదిగా నమ్రతగా అడిగిందా ఆమ్మాయి.

ముచ్చటేసింది కామేశ్వరమ్మకి. ఆమాయ కంగా లేదుగానీ, లోకంపోకడలోని వంకరలూ మనుషుల నైజంలోని కోణాలూ ఇంకా తెలీనట్టూ, నీళ్ళు కలపని పాలలా ఉండా ఆమ్మాయి. 'తన కాలక్షేపానికి ఇలాంటివాళ్ళే కరెక్ట్ గా కరెక్ట్ అనుకుంటూ ఇష్టంగా చూసిందా ఆమ్మాయిని.

"దానికేం బాగ్యం, అలాగే చూసొస్తాగానీ... అదేమిటలాగే నిలబడిపోయావ్...? డా, వచ్చి కూర్చో. అవునూ నీ పేరేమిటన్నావ్?" అనడుగుతూనే చెయి చాలి, ఆ ఆమ్మాయి రెళ్ళపట్టుకు కూర్చోపెట్టింది.

"నా పేరు మంగళ. ఇంకా ఇంట్లో పనవలేదు అంటే, వెళ్ళి పోవాలి. అత్తమ్మ మిమ్మల్ని అడిగి వెంటనే వచ్చేయమన్నారూ" అంది మంగళ అనబడే ఆ ఆమ్మాయి కాస్త ఇబ్బందిగా కూర్చుంటూ.

"మంగళ, ఎంతో శుభప్రదమైన పేరు. నువ్వున్నుచోట సిరులకీ విజయాలకీ కొదవుండదనుకో" కళ్ళు మెరిపించింది మెచ్చుకోలుగా.

పొగడ్డకి పొంగనివారెవరూ? మంగళ మొహం వికసించటం చూశాక అప్పుడు దగ్గరగా వచ్చి ఆత్మీయంగా పక్కన కూర్చుని లబ్బుగా విషయ సేకరణ మొదలుపెట్టింది కామేశ్వరమ్మ. "అవును, పదకొండు గంటలవు తోంటే ఇంకా పనవలేదా... ఏం పనిమనిషి లేదా? లేదూ... అనుకున్నాను మరి ఇంట్లో పనంతా నీచేతే చేయిస్తుందా మీ అత్తగారూ... లేకపోతే అదేవో సామెతలోలాగా అమర్చిపెట్టినదానో వేటా పెడుతుందా?" అంది వేళాకోళం జోడించి.

"అబ్బే, అదేంలేదండీ... ఆవిడ కూడా నాతోపాటు చేస్తూనే ఉంటారు పని" తత్తరపడింది మంగళ.

"అమ్మో, అత్తగారి మీద మాటపడనివ్వవేం. మంచిదానిచే" అని నవ్వి, "నిన్ను చూస్తే నా మనవరాలిది చూసినట్టే ఉంది" అంటూ, మంగళ మంజు వైపు చూడడం చూసి, "ఈ బుడంకాయ కాదులే. అది నా కూతురి చిడ్డ. ఇప్పుడీ దేశంలో లేదు. పెద్ద చదువు చదవటానికి వైదేశం వెళ్ళింది. విద్యలో సరస్వతీదేవే అనుకో. నీ మొహంలోనూ అదే కళ. నిన్ను చూడగానే నా కళ్ళకి పండగొచ్చినట్టయింది."

మంగళ మొహం ఉదాసీనమయింది. "నాకూ చదువుకోవటమంటే చాలా ఇష్టం

కథ

కాలక్షేపం

- వలివేటి నాగచంద్రావతి

నుంచోమన్నా నుంచోదు. 'మీకేమమ్మా భారీగా కూచోనుంటారు. నాకెట్లా కుదురుద్దీ' అంటుంది బడవ.

అదిగో ఆ మాటే అసలు నచ్చదు కామేశ్వరమ్మకి. అప్పటికే జనం తన్నలా అపార్థం చేసుకోకూడదని బిందెలో మందినీళ్ళ గ్లాసు ముంచి ఇవ్వాలన్నా చీరకుచ్చిళ్ళు పైకి దోపేసి పెద్దపని చేసొచ్చినట్టు అందరి ముందరా గొప్ప బిల్లప్ ఇస్తూనే ఉంటుంది పాపం. 'వీళ్ళ దుంపతెగ, ఆయినా ఎలా కనిపెట్టేస్తారో ఏమిటో కదా!'

హుమ్మంటూ నిట్టూర్చి టీవీ రిమోట్ చేతికి తీసుకుంది కామేశ్వరమ్మ. ఆన్ చేసి టక్కుటక్కుమంటూ చానల్స్ మార్చింది. దేన్నోనూ నచ్చిన ప్రోగ్రామే కనబళ్ళేదు.

"బామ్మా, నాకా బొమ్మల బాక్సీవ్వవో" అడుగుతోంది మనవరాలు మంజు ఆవిడ చెయ్యి పట్టుకు కుదుపుతూ. ఒకటో తరగతి చదువుతున్న ఆ పిల్లకి పండగ సెలవులు. ఈ టైమాటి ఒకత్తి. ఈ పిల్లని కాపలాకాసేపని లేకపోతే ఓ కునుకన్నా తీసుకుంటున్న విసుగ్గా అనుకుంటూ బొమ్మలపెట్టె తీసి మంజూకి అందించి మరోసారి టైము చూసింది.

పదిన్నర. గడియారం ఇంత నత్తనడక నడుస్తోందేం. ఈ లెక్కన సాయంత్రం అయ్యేసరికి పిచ్చిక్యేట్టుంది సుమా! "అంటే" పిలుపుతోపాటు వీధిగుమ్మం దగ్గర ఆలికిడి. తలెత్తింది కామేశ్వరమ్మ. గడపలో ఓ పద్దెనిమిదీ ఇరవైయేళ్ళ పడుచు.

ఇంకో మనిషి పోక ఆవుపించినందుకు ప్రాణం లేచొచ్చినట్టుంది కామేశ్వరమ్మకి. ఆ ఉత్సాహంలోనే "రామ్మా రా, లోపలికి రా" అంటూ ఆహ్వానించింది.

మొహమాటపడుతూనే రెండడుగులు లోపలికి వేసిందా ఆమ్మాయి. పక్కంటివారి కోడల్లాని పరిచయం చేసుకుంది. "అవునవ్వు సు. పక్కంట్లో నిన్ను చూస్తూనే ఉన్నాను లోబా" నిర్ధారించింది కామేశ్వరమ్మ.

"మరేంలేదు అంటే, మా డాడా మీద

కాస్త ఇబ్బందిగా కూర్చుంటూ.

"మంగళ, ఎంతో శుభప్రదమైన పేరు. నువ్వున్నుచోట సిరులకీ విజయాలకీ కొదవుండదనుకో" కళ్ళు మెరిపించింది మెచ్చుకోలుగా.

పొగడ్డకి పొంగనివారెవరూ? మంగళ మొహం వికసించటం చూశాక అప్పుడు దగ్గరగా వచ్చి ఆత్మీయంగా పక్కన కూర్చుని లబ్బుగా విషయ సేకరణ మొదలుపెట్టింది కామేశ్వరమ్మ. "అవును, పదకొండు గంటలవు తోంటే ఇంకా పనవలేదా... ఏం పనిమనిషి లేదా? లేదూ... అనుకున్నాను మరి ఇంట్లో పనంతా నీచేతే చేయిస్తుందా మీ అత్తగారూ... లేకపోతే అదేవో సామెతలోలాగా అమర్చిపెట్టినదానో వేటా పెడుతుందా?" అంది వేళాకోళం జోడించి.

"అబ్బే, అదేంలేదండీ... ఆవిడ కూడా నాతోపాటు చేస్తూనే ఉంటారు పని" తత్తరపడింది మంగళ.

"అమ్మో, అత్తగారి మీద మాటపడనివ్వవేం. మంచిదానిచే" అని నవ్వి, "నిన్ను చూస్తే నా మనవరాలిది చూసినట్టే ఉంది" అంటూ, మంగళ మంజు వైపు చూడడం చూసి, "ఈ బుడంకాయ కాదులే. అది నా కూతురి చిడ్డ. ఇప్పుడీ దేశంలో లేదు. పెద్ద చదువు చదవటానికి వైదేశం వెళ్ళింది. విద్యలో సరస్వతీదేవే అనుకో. నీ మొహంలోనూ అదే కళ. నిన్ను చూడగానే నా కళ్ళకి పండగొచ్చినట్టయింది."

మంగళ మొహం ఉదాసీనమయింది. "నాకూ చదువుకోవటమంటే చాలా ఇష్టం

అంటే. కానీ..." బాధగా అంది మంగళ. తన తరవాత ముగ్గురు తోబుట్టువులకు, తండ్రి సామాన్యుడు. టెన్త్ వదువు ఆపించాడు. ఆర్థైక్రమం పెళ్ళయిపోయింది.

"చూ... విచారం వెలిబుచ్చింది కామేశ్వరమ్మ. "నిన్ను చూసినప్పుడల్లా ఆనిపిస్తుంది... హాయిగా ఏ బాదరబంధం లేకుండా స్వేచ్ఛగా సీతాకోకచిలకలా ఉండాలని వయసు. ఇలా సంసారంలో చిక్కుకుని బిడ్డలు మోస్తూ, బట్టలు ఉతుకుతూ అత్తగారి ఆరుపులూ ఆరకూ భరిస్తూ పంజరంలో చిలకలా... .." జాలితో మాటలు రావటంలేదన్నట్టుగా ఆపింది కామేశ్వరమ్మ.

ఆవిడలా ఆయాచితంగా ఆచిమానం కురిపిస్తుంటే ఇండాకట్టె 'అంత సేసేలేదు' అని అడ్డుచెప్పబుద్ధి కాలేదు మంగళకి. అదీగాక అత్తగారనంగానే సహజంగానే కొద్దో గొప్పో వ్యతిరేకభావం ఉండనే ఉంటుందయ్యె.

"మంగా" అత్తగారి కేక. మంగళ చేతికి పెరట్లోంచి తెచ్చిన షర్టుంది స్టూ "మంగా ఏమిటి, తుంగలాగా.

నిక్షేపంలాంటి మంగళ అన్న పేరుపెట్టుకున్న... మూతి చిరిచింది కామేశ్వరమ్మ. హడావుడిపడుతూ పరిగెత్తింది మంగళ. ఆరోజు సోమవారం.

మర్నాడు అదే సమయం. పెరట్లో నాలుగువైపులా వెతుక్కుంది కామేశ్వరమ్మ... పక్కవాళ్ళ పస్తువేదయినా పది ఉండొచ్చుగదా అని. అలాంటిదేమీలేదుగానీ అద్భుతవశాత్తూ ఆవిడక్కావాలిసిన శాల్మీ పక్క. దాదా మీద కనబడింది. వడియాలపిండి చేత్తో ముంగురులు వెనక్కి తోసుకుంటూ పట్టగోడ దగ్గర నిలబడుంది మంగళ. ఈవిట్టే చూసి నవ్వింది వలకరింపుగా. రమ్మన్నట్టు చేత్తో సైగ చేసింది కామేశ్వరమ్మ.

గంట తరవాత ఎంబరయ్యుంది కామేశ్వరమ్మ ఎదరకి మంగళ.

"ఎండలా ముడిపోతోంటే మేడమీద పడియాలు పెడుతున్నావా... ఆయ్యో ఆయ్యో. మొహమెలా కమిలిపోయిందో చూడు" అంటూ లేని చెమటని పమిట కొంగుతో ఆడ్డి... "అవును, నిన్నుట్టా మాడబెట్టి మీ అత్త మహారాజులుంవారు ఏం చేస్తున్నారటా? కూలరు వేసుకుని విక్రంతి తీసుకుంటున్నారటా..." అంది దీర్ఘం తీస్తూ.

ఆవిడ చూపుతోన్న ఆదరణకి పులకించి పోయి సానుకూతికి వెలకారం జోడించిన ఆవిడ దోరణికి చిరునవ్వు నవ్వింది మంగళ. "లేదంటే, అత్తమ్మకి మోకాళ్ళనొప్పులు. మెట్టిళ్ళలేదు" అంది.

"అవునవును. మంగలాళ్ళే చూసి ఎట్టు కాలు కుంటిందనీ - ఎదుటివాళ్ళు మెత్తమెత్తగా అవువడుతుంటే లేని నొప్పులన్నీ అలాగే బయటకొస్తాయే ఎవరికైనా నేనన్నాననీ కాదుగానీ కోడలివి కాబట్టి

నిన్నంత ఎండలో సైకి పంపగలిగిందిగానీ అదే కూతురయితే పంపునా... ఇదే మరి వలపక్షం అంటే. పిచ్చిపిల్లవి నీకేం తెలుసు... అమ్మా అత్తా ఒకటేననుకుని ఒళ్ళు విరుచు కుంటున్నావే. ఈ రకంగా మెతకడనం చూపించావంటే ఆనక అన్ని వన్నూ నీ నెత్తికెత్తి నడ్డి విరిచేస్తుంది మీ అత్త" తన మాటలు వింటోందా లేదా అని ఓ క్షణం ఆగి, పరవాలేదు బుర్రపెడుతోంది ఆనిపించాక. "నీ మేలుకోరి చెబుతున్నానే తల్లీ. కాస్త సువ్వా గడుసుతనం నేర్చుకో. ఎంతసేపూ సువ్వే విరిగి ముళ్ళులవక, కొన్ని పనులు నాకు చేతకావను, తెలివిగా ఆలోచించి తప్పించుకుంటూ ఉండు."

పొచ్చగంటసేపు ఇలాంటివే ఏవేవో చిట్కాలు, యుక్తులు... బక్కిగా వింది మంగళ. నెమరు వేసుకుంటూ ఇంటికి వెళ్ళింది.

ఆరోజు మంగళవారం. * * * అప్పుడే ఆపీసునించొచ్చి జోళ్ళు విడుస్తున్న

అపర్ణతో "వచ్చావా తల్లీ... పొద్దుట్టించి నీ కూతురితో వేగవేగి నీదసమొట్టించుకో. ముందు నాక్కాస్త టీ పెట్టిద్దా" అని పురమాయించి, మంజు చేసిన ప్రతి చేష్టా గొప్ప నేరంగా వర్ణిస్తూ చెప్పేలోపల చేతికి టీ కప్పొచ్చింది. అది పుచ్చుకుని వరండాలో కొద్దింది కామేశ్వరమ్మ.

సరిగ్గా అప్పుడే మంగళ అత్తగారు శ్యామలాంబుగారు వీళ్ళ ఇంటిముందు నుంచి వెళ్తూ కామేశ్వరమ్మని చూసి ఆగి చిరునవ్వు నవ్వింది. "మీకొచ్చినప్పట్టించి పరిచయం చేసుకుందాం వెళ్ళి అనుకుంటాను... కుదిరింది కాదు" అంది.

కొత్త స్టూమనని చూసిన సైంటిస్టులా వెలిగిపోయింది కామేశ్వరమ్మ మొహం. "రండి, రండి" అంటూ అహోనిందింది.

"జనార్దనస్వామి కోవెల్లో దేవీ మహాత్మ్యం పురాణం చెబుతున్నారు. అట్టిదకని బయల్లేరాను. మరోసారి వస్తాను. ఏమనుకో కండి" అని, "పోనీ పని అయిపోతే మీరూ నాతోపాటు రావూడదా... దగ్గరే. గంటలో వచ్చేయిచ్చును" అంది.

కామేశ్వరమ్మ అపర్ణ వైపు చూసింది. క్షణం తటపటాయించినా "దేవాలయం నందర్కం. ప్రవచనంలోని సుఖాపిత శ్రవణం. మంచి కాలక్షేపమే కదా. వెళ్ళిరండి" అంది అపర్ణ.

పాపం పిచ్చి అపర్ణ. ఎంత అమాయకురాలో...! గుడికి వెళ్తే దేవుణ్ణి తలుచుకుంటూ కూర్చోవాలని ఏవన్నా రూలా. ఎవరి ఇష్టం వాళ్ళదీ... కామేశ్వరమ్మ తీరు కామేశ్వరమ్మ దీ! శ్యామలాంబతోపాటే గుడికి వెళ్ళిందా... ఆవిడతోపాటే ప్రదక్షిణాలూ నమస్కారాలూ పూర్తిచేసిందా... ఆవిడతోపాటు పురాణం చెబుతున్న మండపంలో స్థిరపడిందా... అంతే. ఆ తరవాత శ్యామలాంబతోపాటూ కడలో తీసమవటం మాత్రం కామేశ్వరమ్మ వల్లకాలేదు.

ఓ పావుగంటసేపెలాగో ఓపిక చేసుకు కుదురుగా కూర్చోగలిగింది. ఆ తర్వాత చెవులకి ఆ ప్రవచనమూ వినబళ్ళేదు... కళ్ళకి ఆ చెప్పే శాస్త్రీగారూ కనబళ్ళేదు. 'ఉహూ, లాభంలేదు. పొజిషన్ మార్చాలిందే' మెల్లగా పట్టుకి తిరిగి, స్వరం తగ్గించి "అట్టియ్యగారూ..." అంటూ శ్యామలాంబని మాటల్లోకి దింపేసింది.

స్తంభానికానుకూర్చొచ్చునని అందరికీ కాస్త వెనకన ఎడంగా కూర్చోవడం మంచిదయింది... "ఇప్పు" అంటూ పక్కవాళ్ళు మొహం చిట్టించుకోకుండా.

శ్యామలాంబ కూడా మొదట పురాణం వినటానికి వీలవకుండా ఉండే అని కాస్త అయిష్టంగా ఉండి, ఆవిడ చెప్పేవాటికి 'ఊ ఊ' అని ఊకొట్టి ఊరుకుందిగానీ మెల్లమెల్లగా తనూ మాటల్లోకి దిగిపోయింది. ఊసుపోక కబుర్లకున్న అయస్కాంత శక్తే అది. అందులోనూ కామేశ్వరమ్మ చెప్పే ఊసులకి ఉపదేశాలకి మరి రుచెక్కువ. అయిదు నిమిషాలపాటు ఎవరితోనైనా మాట్లాడిందంటే వాళ్ళు 'ఈవిడ నా శ్రీయోలిలాషి' అనుకుని తీరాల్సిందే!

"ఇంట్లో వంట మీ కోడలి చేస్తుందా అట్టి గారూ!" సాధారణంగా అడిగినట్టిదిగి, "అట్టే, దాని మొహం. చిన్నపిల్ల. అప్పుడే దాని చేతికి గరిటిళ్ళుడ అప్పుగించను? నేనే చేస్తాను. నా చేతికింద అదీ ఇవీ ఆందిస్తూ ఉంటుందంటే" అన్న శ్యామలాంబ సమాధానం పట్టుకుని ఇక తనదైన తరహా జోదన మొదలుపెట్టేసింది.

"అయితే కోడలికి కూడా కూచోపెట్టి వండి పెడతారన్నమాట. ఎంత మంచితనమండీ మీది" అని పొగిడి, అంతలోనే మొహం ఆదోలా మార్చి, "కానయితే ఒళ్ళు విషయం గుర్తుపెట్టుకోండట్టిగారూ, పెద్దదాన్నో చిన్నదాన్నో అనుభవంకొద్దీ చెప్తున్నాను. మొట్టొక్కయి ఒంగనిది మానయి ఒంగుతుందా అనీ... మీరిప్పుడు కోడల్ని పసిపిల్లా బుట్టిపాపాయి అంటూ గారాంచేసి బుట్టించితిరా అనక ఏక మేల్లై మొండకొ యిచ్చుచ్చును. అపసరానితి ఇది చెయ్యమ్మా

అంటే చెయ్యలేననవచ్చును. చేతకాదని తప్పించుకోవచ్చును. అదీఇదీ కాదని ముసుగు తన్ని పడుకోనూ వచ్చును. ఆ ఆటలలాగే సాగనిచ్చారంటే మెల్లమెల్లగా మిమ్మల్ని పనిమనిషిని చేసేస్తుంది. యజమానురాలి హోదా ఆ కోడలుపిల్లే దక్కించుకుంటుంది. ఆ... మరేమనుకుంటున్నారో. అందుకనీ నే చెప్పేదేమిటంటే మీరిప్పుట్టుంచీ జాగ్రత్తపడ మని. కోడల్ని చేయడాటి పోనీకుండా అదుపు ఆజ్ఞలో పెట్టుకోండి. లేకపోతే ఆ తర్వాత చాలాచాలా విచారించాల్సిస్తుంది సుమా." శాస్త్రీగారి ప్రవచనం పూర్తయింది. కామేశ్వరమ్మ స్వవచనమూ పూర్తయింది. ఆరోజు బుధవారం.

★ ★ ★
ద్వితీయ విఘ్నం కానీయకుండా మర్నాడు శ్యామలాంబ కామేశ్వరమ్మ దర్శనం చేసుకుంది. ఇంకాసినీ నలహాలూ సూచనలూ స్వీకరించింది.
"మా కోడల్నే చూడండి... ఉద్యోగం చేస్తున్నా సరే, రోజూ వంటపనీ ఇంటిపనీ పూర్తిచేసి మరీ వెళ్ళాల్సిందే. లేకపోతే నేనూ రుకోను. ఆ..." చూశారా నా ప్రతాపం అన్నట్టుగా గర్వంగా అంటున్న కామేశ్వరమ్మని చూసి తెగ ఇంప్రెస్ అయిపోయింది శ్యామలాంబ. ఉత్సాహంగా తిరిగివెళ్ళింది. ఆరోజు గురువారం.

★ ★ ★
"ఇల్లు దాటొద్దని చెప్పానా... నిన్ను పట్టు కోలేక నా దుంపతెగుతోందే భద్రవా. ఈసారి గుమ్మండాటు చెబుతాను... వీపు చీరేస్తాను, కాళ్ళు విరిచేస్తాను" శిక్ష వేసేముందు సెక్స్ ను చదువుతున్న జడ్జి ముందర బోనులో నిలబడ ముడ్డాయిలా బిళ్ళమొహంవేసి నుంచున్న మంజుని క్రమశిక్షణలో పెడుతోంది కామేశ్వరమ్మ.
"ఎం చేస్తున్నారాంటే..." చేతిలో చిన్నగిన్నె పట్టుకుని లోపలికొచ్చింది మంగళ.

"నువ్వు, రా రా... మరీ నల్లపూసవయి నావే?" కామేశ్వరమ్మ మొహం ఇంతయింది.
"ఎం చెయ్యమంటారాంటే, మొన్నట్టుంచీ ఆదోలా ఉంటున్నారత్తమ్మ. ఒక పని తరవాత ఇంకొక పని అప్పగిస్తూనే ఉన్నారు. తను చేసే పనులు కూడా నాతోనే చేయిస్తున్నారు. ఒక్కక్షణం ఖాళీగా ఉండనివ్వడం లేదు" తీసుకొచ్చిన ప్రసాదం గిన్నె ఆవిడ చేతికిస్తూ ఉప్పురంది మంగళ.

"నేను ముందే చెప్పలా, ఇలాగే అవుతుందనీ..." పైకి కనబడనియలేదుగానీ తను నాటిన విత్తనం మొలకెత్తినందుకు మహా సంబరంగా ఉంది కామేశ్వరమ్మకి. నిట్టూర్చింది మంగళ. "ఇవ్వాలికివ్వాలి ఏదో లక్ష్యదేవి ప్రతమట... రాత్రిదాకా కటిక ఉపవాసం అంటూ పొద్దున్నే మడికట్టుకు కూర్చున్నారత్తమ్మ. ఒక్క పని ముట్టుకోలేదు. చేసేచేసే ఒక్క హూనమయిపోతోంది నాకు"

అంది మరోసారి నిట్టూరుస్తూ.
"ఏమిటి, మీ అత్తగారివాళ ఉపవాసం ముందా? మరిందాక కిటికీ దగ్గర నుంచునీ నోరాడించటం చూశానే. కాగితం నలిపి గోడమీదగా గిరాటేసింది కూడానూ..." అగ్గిపుల్ల వెలిగించింది కామేశ్వరమ్మ.
"నిజంగానా?" తెల్లబోయి అపనమ్మకంగా చూసింది మంగళ.
"ఎమోలే, ఏం చూసి ఏమనుకున్నానో... వదిలెయ్" అనుమానం రాజేసి, అవునో కాదో నువ్వే డిసైడ్ చేసుకో అన్నట్టు సందిగ్ధంలో పడేసి, "ఇంతకీ ఏం చేద్దామనుకుంటున్నావ్?" అనడిగింది విషయాన్ని మొదటికి తెస్తూ.
"నేనేం చెయ్యగలనాంటే" బేలగా అంది మంగళ.
"మరే, నువ్వేం చెయ్యగలవులే. ఒక్క పులిసిపోయినా మాత్ర వేసుకుని మంచ మెళ్ళడం రాదు. మాటకు మాట అంటించనూ లేవు. ఇంకేం చేస్తావ్... నా దగ్గరకొచ్చి చెప్పుకుని కాసేపు ఏడ్చుకుని వెళ్ళు. కాస్త బాధన్నా తగ్గుతుండేమో."

రోషంగా చూసి లేచింది మంగళ. ఆరోజు శుక్రవారం.

★ ★ ★
నిన్నటివరకూ ప్రశాంతంగా ఉన్న ఆ ఇల్లివ్యాళ రణరంగాన్ని తలపిస్తోంది. కొత్తవాళ్ళు తల్లీకూతుళ్ళని బ్రమపడే విధంగా ఉండే ఆ ఇంటి అత్తాకోడళ్ళు పొద్దుట్టుంచీ మాటల యుద్ధం చేస్తున్నారు.

ఉత్త వెర్రిబాగులదాన్నిచేసి అత్త తననెలా ఆడించినో, ఎలా వాడుకుందో, దాసీదానిలాగా ఊడిగమెలా చేయించుకుందో ఏడుపు గొంతుతో ఉక్రోశం వెళ్ళగక్కుతోంది కోడలుపిల్ల.
ఈ ఇల్లు మెట్టిన దగ్గర్నుంచీ కోడలు ఎన్ని చేయరాని నేరాలు చేసిందో వాటిని తనెలా కడుపులో పెట్టుకు దాచుకుందో, ఎన్ని పల్లదనాలను చిన్నతనం లెమ్మని పెద్దమన సుతో ఓర్చుకుందో రూక్షంగా ఏకరువుపెడు తోంది అత్తగారు.

చివరికి "ఆవిడ చెప్పనే చెప్పింది... నీలాటి వాళ్ళని కాలికిందే అణచి ఉంచాలని. పోనీలే పాపం అని దయతలిస్తే దొంగ ఎత్తులువేసి ముసుగుతన్ని మూలుగుతారని..." అంటూ ఆగని కోపాన్ని వెళ్ళగక్కేసింది శ్యామలాంబ.
"ఏమిటి... నిన్ను చేసిన చాకిరికి రాత్రంతా జ్వరమొచ్చినట్లయి పొద్దున్నే లేవలేకపోతే నాది దొంగ ఎత్తులా? మరి నిన్ను

ఉపవాసమని గొప్ప కబుర్లు చెప్పి ఎవరూ చూడకుండా కడుపునింపేసుకుంటే దాన్నిమటు కు దొంగటిండి అనరా?" రెట్టించింది మంగళ అత్తగారికి తీసిపోకుండా.

"ఎవరా అన్నది?"
"ఎవరా చెప్పింది?"
మరుక్షణం ఉగ్రరూపాలతో కామేశ్వరమ్మ ముందున్నారు.
"అయ్యో అయ్యో, ఇదేమన్యాయం? లోకంలో ఎక్కడైనా ఉండా ఇంత దారుణం? ఉరుమురిమి మంగలం మీద పడిందనీ అత్తా కోడళ్ళిద్దరూ కీచులాడుకునీ నెపం నామీదకి నెట్టేస్తున్నారా? ఇది మరీ బాగుండే" వీళ్ళకి సాక్ష్యం ఉండా ఏమన్నానా అన్న దిలాసాతో దబాయించింది కామేశ్వరమ్మ.

కానీ పాపం ఆవిడ అనుకున్నది కాస్తా తల్లి కిందులు చేశాడా బైవం. "అదేంటి బామ్మా, నువ్వేగా నిన్ను చిన్న ఆంటీతో చెప్పావ్, టాబైట్ వేసుకుని బజ్జీమని. అప్పుడే మరిచి పోయావ్. మరేమో ఈ పెద్దాంటి కిటికీ దగ్గర నుంచునీ ఏదో తింజోందని కూడా చెప్పావ్గా. దొంగా, అబద్ధాలాడుతున్నావా?" అంతవరకూ అక్కడే బొమ్మల్లో ఆడుకుంటున్న మంజు హలాత్తుగా ఇటు తిరిగి వాళ్ళ బామ్మకేసి వేలు ఆడిస్తూ నవ్వింది.

ఇక చేప్పేందుకేముంది. బ్రహ్మాండం బద్దలయింది. అరగంట సేవక్కడ ఉరుములూ మెరుపులూ.
ఒకరు మార్చి ఒకరు దుమ్ముదులిపేస్తున్న శ్యామలాంబ, మంగళ.

మింగలేక కళ్ళింకే నుండు దొరికితే పారిపోదాం అన్నట్టుగా నుంచున్న కామేశ్వరమ్మ. బిళ్ళమొహం వేసి ఆవిడ కొంగుపట్టుకున్న మంజు...

"ఇలాంటివాళ్ళు ఊళ్ళో ఒక్కరుంటే చాలు, ఇళ్ళకి వేరే నిప్పెట్టక్కడేదు. 'పయసు పెద్దదవటం కాదు, బుద్ధికి పెద్దరికం రావాలి', 'ఇలాంటివాళ్ళనీ... ప్రత్యక్షంగా జాయినవక పోయినా గోడలమీంచి కిటికీ వెనకాలనుంచీ తొంగిచూస్తోన్నవాళ్ళు చివీచివీపించని కామెంట్లు..."

హాపేడే మూలంగా అపర్థ, విశ్వం ఆ మధ్యాహ్నం ఆఫీసు నుంచి వచ్చేవేళకు అదీ నీను.
ఆరోజు శనివారం.

★ ★ ★
ఆదివారం... తెల్లారింది.
"హలో రెంటల్ ఏజన్సీస్ రామ్మూర్తిగారేనా, నేను విశ్వనాథ్. మాకు రెంట్ కి ఇల్లు కావాలి వెంటనే."

"అరే, మీకిల్లు చూపించి నెల కూడా కాలేదు కదండీ. ఈసారి మరీ తొందరగా మారిపోతున్నారే. మీకళ్ళడ ఏమిటి ప్రాబ్లమ్?"
క్షణకాలం మౌనం తరవాత "మా అమ్మగారికిళ్ళడ కాలక్షేపం పూర్తయిపోయింది" ఫోన్ పెట్టేశాడు విశ్వం.